

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ"

Факультет романо-германських мов

Кафедра англійської мови і літератури

Лідія ЗЕЛІНСЬКА

АНТИЧНА ЛІТЕРАТУРА (ДАВНЬОГРЕЦЬКА І ДАВНЬОРИМСЬКА)

Конспекти лекцій, наукові матеріали з коментарями,
плани практичних занять

*Навчальний посібник для студентів I курсу
факультету романо-германських мов*

Гриф МО 1/11-51 від 05.01.2011

Острого – 2011

УДК 82.09“652”

ББК 83.3

З – 49

*Рекомендовано до друку навчально-методичною радою
національного університету “Острозька академія”
(протокол № 4 від 28 грудня 2009 року)*

Рецензенти:

Марія Моклиця – док.філол. наук, проф. кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури інституту філології та журналістики Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Раїса Тхорук – канд.філол.наук, доцент кафедри історії української літератури, факультету української філології Рівненського державного гуманітарного університету;

Інна Ковальчук – канд.психол.наук, доцент, завідувач кафедри індоєвропейських мов факультету германо-германських мов національного університету “Острозька академія”.

З – 49

Лідія Зелінська.

Антична література (давньогрецька і давньоримська). Конспекти лекцій, наукові матеріали з коментарями, плани практичних занять // Навчальний посібник для студентів I курсу факультету романо-германських мов. – Острог, 2011. – 232 с.

У посібнику подано стислий конспект лекцій з давньогрецької та давньоримської літератур, прокоментовані фрагменти найбільш авторитетних наукових джерел, які складають сучасний загальноєвропейський культурний контекст; укладено методичні поради щодо аналізу літературних творів, написання рефератів, рецензування театральних вистав й підготовки до практичних занять за планами вибраних тем; зібрано бібліографію, укладено тематику курсових робіт, довідник найпопулярніших імен античної епохи й покажчик понять та термінів.

Посібник формує в першокурсника початкові навички наукового дослідження літературних творів: різні методологічні підходи, типологічні порівняння, синтетичне вивчення епохи, опрацювання наукових концепцій.

ISBN 978-966-2254-20-4

© Лідія Зелінська, 2011

ЗМІСТ

ВСТУПНИЙ ДІАЛОГ СТУДЕНТА І ЛЕКТОРА	5
---	---

РОЗДІЛ 1. КОНСПЕКТИ ЛЕКЦІЙ

1. 1 Навчальні джерела	5
1. 2 Теми лекцій	16
Тема 1: Архаїчний період.	
Структура давньогрецької міфології	16
Тема 2: Наукові школи вивчення міфології	26
Тема 3: Епоси Гомера та Гесіода	30
Тема 4: Класичний період. Лірика: генезис, жанри і поетика	35
Тема 5: Драма: ритуал, релігія, театр	40
Тема 6: Еллінська гуманістична думка	51
Тема 7: Елліністичний період. Бібліотечна література Еллади	57
Тема 8: Трансформація грецької міфології римлянами	61
Тема 9: Адаптація поетики і жанрів грецької літератури	65
Тема 10: Римська література й зародження ідеології імперії	71
Тема 11: Елітарна і масова література пізньої античності	80
1. 3 Оцінка Аврелія Августина античної літератури	85

РОЗДІЛ 2. НАУКОВІ МАТЕРІАЛИ З КОМЕНТАРЯМИ

2. 1 Наукове реферування	95
2. 2 О.Потебня: природа міфічного мислення	98
2. 3 Міф про Едіпа як джерело психоаналітичних гіпотез З.Фрейда	103
2. 4 Міф про Едіпа в контексті структуралізму К.Леві-Строса	111
2. 5 Екзистенціалістська категорія абсурду А.Камю: есе про Сізіфа	121
2. 6 Екзистенціалістська категорія бунту А.Камю: есе про Прометея	127
2. 7 Образи Орфея та Наркіса з позиції неомарксизму Г.Маркузе	132

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ. ПЛАНІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

3.1 Алгоритм аналізу епічного твору	137
3.2 Алгоритм аналізу драматичного твору	139
3.3 Алгоритм аналізу ліричного твору	141
3.4 Тематика практичних занять.....	143
Тема 1: Міфологічне мислення і образотворення Еллади	142
Тема 2: Класична лірика	145
Тема 3: Метамова античного театру	147
Тема 4: Образ Едіпа у першоджерелі і сучасних інтерпретаціях	155
Тема 5: Поема “Енеїда” Вергілія: ідеологія та естетика імперії	159
Тема 6: “Золотий осел” Апулея як феномен маслітератури.....	169
Тема 7: Пастуший сюжет в культурах Еросу й Танатосу	184
Тема 8: Конфлікт бінарних опозицій у міфі про Медею	191
3.5 Рецензування театральних вистав	199
3.6 Завдання на самостійне опрацювання	216
3.7 Контрольна робота (загальні напрями)	218
3.8 Тематика курсових робіт	219
Довідник найвідоміших імен	221
Показчик ключових термінів і понять	229

ВСТУПНИЙ ДІАЛОГ СТУДЕНТА І ЛЕКТОРА

Запитання: Яка мета цього посібника?

Відповідь: Його головне призначення подати конспекти лекцій, фрагменти з наукових й навчальних джерел. Щоб Ви, прийшовши на лекцію, вже були ознайомлені з концепціями учених, дискусійними проблемами, ключовими поняттями та термінами і на цій підставі могли спілкуватися з лектором. Якщо лекція пропущена, посібник зорієнтує Вас у самостійному вивченні матеріалів.

Запитання: Як вивчати наукові матеріали?

Відповідь:... Багаторазовим читанням, обдумуванням запитань і коментарів. Збагнути погляди О. Потебні, З. Фрейда, К. Леві-Строса, А. Камю та ін. напередодні модульної роботи не вдасться вже тому, що учені виношували свої концепції багато років, у важкій експериментальній і теоретичній праці. Ви так само, як вони, потребуєте часу...

Запитання: Яким чином засвоювати терміни?

Відповідь: Показчик термінів повертає Вас до лекції, тема котрої буде зв'язуватися з іншими. Таким чином, за кожним разом пошуку, термін розгортатиме ширший контекст епохи. Шляхом мимовільного і спеціального повторювання Ви природно засвоюєте науковий апарат.

Запитання: Як здійснювати підготовку до практичних занять?

Відповідь: Прочитати і проаналізувати за поданим планом хуждожній текст; написати реферат на одну із тем; вивчати критичні джерела: 1) осмислити концепції учених; 2) з'ясувати, наскільки Ваше розуміння тексту узгоджується з певною концепцією; 3) підготувати тези для дискусії і мати відвагу брати в ній участь; 4) під час заняття нотувати аргументи і контраргументи дискусії – це те, що легко пригадається Вам на модульній роботі.

Автор посібника бажає Вам успіхів!

ЗЕЛІНСЬКА Лідія Володимирівна

**АНТИЧНА ЛІТЕРАТУРА
(ДАВНЬОГРЕЦЬКА І ДАВНЬОРИМСЬКА)**

Конспекти лекцій, наукові матеріали з коментарями, плани занять.

*Навчальний посібник для студентів I курсу
факультету романо-германських мов*

Головний редактор *Ігор Пасічник*

Технічний редактор *Роман Свинарчук*

Комп'ютерна верстка *Наталії Крушинської*

Художнє оформлення обкладинки *Катерини Олексійчук*

Формат 42х30/4.

Папір офсетний. Друк різнографія.

Ум. друк. арк. 14,5. Гарнітура “TimesNewRomanCyr”

Наклад 100 прим.

Видавництво Національного університету “Острозька академія”

Україна, 35800, Рівненська обл., м. Острог, вул. Семінарська, 2.

Свідоцтво про державну реєстрацію

РВ №1 від 8 серпня 2000 року.